

**[Решење о покретању поступка за оцењивање законитости опш-
тих аката Економског факултета у Београду, Правног факулте-
та у Нишу и Факултета заштите на раду у Нишу о увођењу нак-
нада које за своје услуге факултети наплаћују од ванредних сту-
дената и других непосредних корисника, од 8. јула 1976. године]**

Р Е Ш Е Њ Е

О ПОКРЕТАЊУ ПОСТУПКА ЗА ОЦЕЊИВАЊЕ ЗАКОНИТОСТИ ОПШТИХ АКАТА ЕКОНОМСКОГ ФАКУЛТЕТА У БЕОГРАДУ, ПРАВНОГ ФАКУЛТЕТА У НИШУ И ФАКУЛТЕТА ЗАШТИТЕ НА РАДУ У НИШУ О УВОЂЕЊУ НАКНАДА КОЈЕ ЗА СВОЈЕ УСЛУГЕ ФАКУЛТЕТИ НАПЛАЋУЈУ ОД ВАНРЕДНИХ СТУДЕНАТА И ДРУГИХ НЕПОСРЕДНИХ КОРИСНИКА

I. Поводом иницијативе више студената и других грађана, Уставни суд Србије је у претходном поступку разматрао Одлуку Економског факултета у Београду од 23. октобра 1974. године о финансирању дела расхода који произилазе из посебних активности за које нису обезбеђена средства од Републичке заједнице образовања, Правилник Правног факултета у Нишу о накнадама студената и других грађана у вези са уписом и полагањем испита од 20. маја 1971. године (са изменама од 5. јуна 1973. и 29. маја 1975. године), Одлуку Факултета заштите на раду у Нишу од 15. октобра 1975. године о висини учешћа у делимичном покрићу трошкова ванредног студирања за школску 1975/76 годину и Одлуку истог факултета број 01-224/9 од 26. марта 1974. године. Одлуке Факултета заштите на раду односе се само на накнаде за ванредно студирање, док се наведеном Одлуком Економског факултета у Београду и Правилником нишког Правног факултета уводи низ накнада које ови факултети наплаћују за ванредно студирање, за постдипломске студије, за стицање степена доктора наука, као и за друге услуге које врше грађанима, па и редовним студентима.

II. Полазећи од уставног права грађана да под једнаким условима утврђеним законом стичу знања и стручну спрему у свим врстама школа и на свим ступњевима образовања и уставног концепта финансирања образовања у оквиру одговарајућих самоуправних интересних заједница у складу са законом (чл. 189. Устава), Уставни суд Србије је закључио да се основано поставља питање сагласности аката наведених факултета о увођењу школарине са важећим законским одредбама које те услове регулишу.

Закон о високом школству ("Службени гласник СРС" број 51/72), утврђује принцип једнаких општих услова за упис грађана на високошколске установе (чл. 8) и једнаке услове за упис ванредних и редовних студената (чл. 62). Број редовних и ванредних студената установа одређује према друштвеним потребама и свом капацитету, у сагласности са организацијом односно интересном заједницом која финансира њену делатност (чл. 68). Средства за своју делатност високошколске установе обезбеђују на основу уговорних односа са радним и другим самоуправним организацијама и интересним заједницама, или по другом основу, а на основу одредаба посебног закона о финансирању образовања и васпитања (чл. 27-30).

Изворе средстава и начин финансирања делатности високошколских установа утврђује Закон о самоуправним интересним заједницама образовања и васпитања ("Службени гласник СРС" број 48/74). Удруживање рада и средстава и остваривање слободне размене рада радних људи у области образовања и васпитања и радника у организацијама удруженог рада, одвија се непосредно, преко, односно унутар самоуправних интересних заједница образовања и васпитања (чл. 2), које утврђују политику развоја образовања и васпитања у складу са потребама друштвеног развоја, обезбеђују услове за остваривање утврђене политике и старају се о њеном извршавању (чл. 6). Средства за образовно-васпитну делатност обезбеђују радни људи и организације удруженог рада, у складу са политиком општедруштвеног развоја образовања и васпитања, на основу вишегодишњих програма које утврђује заједница образовања (чл. 7). Средства се удружују у заједници образовања, а образовно-васпитним организацијама обезбеђују, на основу програма рада на начин и у складу са одредбама овог закона (чл.9).

Следствено томе, Уставни суд Србије је нашао да се основано поставља питање сагласности оспорених аката, којима факултети самостално уводе разне накнаде на терет непосредних корисника, са одредбама чл. 8, 27-30. и 62. Закона о високом школству, односно одредбама чл. 2, 6, 7. и 9. Закона о самоуправним интересним заједницама образовања и васпитања и решио да покрене поступак за оцену законитости наведених аката.

III. На основу изложеног, члана 401. Устава СР Србије и члана 14. Закона о поступку пред Уставним судом Србије, на седници одржаној 9. јула 1976. године, Уставни суд Србије донео је

Р Е Ш Е Њ Е

Покреће се поступак за оцењивање законитости општих аката, и то:

1. Одлуке Економског факултета у Београду, о финансирању дела расхода који произилазе из посебних активности за које нису обезбеђена средства од Републичке заједнице образовања, од 23. октобра 1974. године;

2. Правилника Правног факултета у Нишу, о накнадама студената и других грађана у вези са уписом и полагањем испита од 20. маја 1971. године, са изменама од 5. јуна 1973. године и 29. маја 1975. године;

3. Одлуке Факултета заштите на раду у Нишу број 01-982/11 од 15. октобра 1975. године и Одлуке истог факултета број 01-224/9 од 26. марта 1974. године.

Решење објавити у "Службеном гласнику СРС".

IV. Уставни суд Србије донео је ово решење у саставу: председник Суда др Јован Ђорђевић и судије: Владан Бојанић, Лука Драгојловић, Александар Јовановић Абдул Рецовић, Миодраг Стевовић, др Никола Стјепановић и др Јосиф Трајковић.

ИУ број 22/76

У Београду, 8. јула 1976. године

Замењује председника
Уставног суда Србије
судија,

Миодраг Стевовић, с. р.

[Службени гласник СР Србије, 32 (1976), 35, стр. 1030-1031]